

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა № 1-282

ქ. თბილისი

„19“ 05 2009 წ.

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს მცხეთა-მთიანეთის ფილიალის მაღალი ძაბვის (35 კვტ და მეტი) საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზებისა და ქვესადგურების (110 კვტ და მეტი) მიმდინარე საქმიანობაზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის შესახებ

„ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 24 მუხლის მე-4 პუნქტის, „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „ლ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. გაიცეს სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა – მცხეთა-მთიანეთის ფილიალის მაღალი ძაბვის (35 კვტ და მეტი) საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზებისა და ქვესადგურების (110 კვტ და მეტი) მიმდინარე საქმიანობაზე;
2. ნებართვის მოქმედების ვადა – უვადო;
3. ნებართვის მფლობელმა უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით გათვალისწინებული სანებართვო პირობების შესრულება;
4. ეს ბრძანება დაუყონებლივ გაეგზავნოს ნებართვის მფლობელს;
5. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს მთავრობაში (ქ. თბილისი, ინგოროყვას ქ. №7) მისი ძალაში შესვლიდან ერთი თვის ვადაში.

საფუძველი: ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა № 50, 08.05.09. და ლიცენზიებისა და ნებართვების სამსახურის უფროსის ნიკოლოზ ჭახნაკიას მოხსენებითი ბარათი.

ეგ ზავნება: ლიცენზიებისა და ნებართვების სამსახურს, ნებართვის მიმღებ სუბიექტს.

გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრი
ქანცელარი
გარემოს დაცვის ინსპექციას,
თბილისი

საქართველოს გარემოს დაცვისა
და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო

გარემოზე ზემოქმედების დაბარება № 00219

კოდი **MDL**

19 " მაისი " 2009 წ.

1. ნებართვის მიმღები სუბიექტი სს „ინფორგო-პრო ტორჯია“

2. საქმიანობის მიზანი მცხეთა-მთიანეთის ადგილობრივი მნიშვნელობის მემორიალური ძეგლის საზღვრის დასაცავად და მისი მდებარეობის განსაზღვრის მიზნით

3. განსახორციელებელი საქმიანობის აღვადგინებარეობა მცხეთა-მთიანეთის რეგიონის

4. დოკუმენტაციის მოძამებადებული მხს სამეცნიერო-კვლევითი ორგანიზაცია ფირმა „უაშა“

5. ნებართვის მისაღებად წარმოდგენილი დოკუმენტაცია კარგმოხე შედოქმეოქვის შეფასებლ ანგარიში

6. ნებართვის ვადების ხაზუქველი 14 თოქოქიერი ექსპერტიზის დასკვნა N 50; 08.05.09.

7. ნებართვის პირობები ნებართვა მოქმეოქვის ექსპერტიზის დასკვნით ვათვოქისნი ნებოქოქირო-მეოქვის მესრეოქვის შემთხექვაში.

გარემოზე ზემოქმედების სეზონივად დაკვირვება
საქართველოს ვარდის დაყვინთების და მდინარეების
რეგულაციის სამინისტროს მიერ

საქართველოს ვარდის დაყვინთების და
მდინარეების რეგულაციის სამინისტროს
უფლებამოსილი წარმომადგენელი
(გვარი, სახელი, თანამდებობა)

ლორენჯიშვილის და მდინარეების
სამსახურის უფროსი
ნიკოლოზ ჭახნაია

დამკვეთი: ვარდის დაყვინთების და მდინარეების რეგულაციის სამინისტრო
დამამზადებელი: შპს "ფინანსები"
პ.ფ.ს. ხელისუფლების № 0360

საქართველოს ბარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6, ტელ: 72-72-00, 72-72-20 ფაქსი: 72-72-37,

ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№ 50

8 მაისი 2009წ.

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – მცხეთა-მთიანეთის ფილიალის ელექტრომომარაგების ქსელი
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – სს „ენერგო-პროჯორჯია“. თბილისი, სანდრო ეულის ქ. № 1
3. განხორციელების ადგილი – მცხეთა-მთიანეთის რეგიონი. მცხეთის, დუშეთის, თიანეთის, ახალგორის, სტეფანწმინდის მუნიციპალიტეტების ტერიტორიები
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი –13.04.09.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – შპს სამეცნიერო-კვლევითი ფირმა „გამა“. თბილისი, მიხეილ ალექსიძის ქ.9

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილია მცხეთა-თიანეთის ფილიალის ელექტრომომარაგების ქსელის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

წარმოდგენილი გზშ ანგარიშის თანახმად საქმიანობის განხორციელება გათვალისწინებულია მცხეთის, დუშეთის, თიანეთის, ახალგორის, სტეფანწმინდის მუნიციპალიტეტების ტერიტორიებზე. საქმიანობის სფერო ეხება რეგიონის ელექტროგენერაციის ობიექტებს და ელექტროგამანაწილებელ ქსელებს, რომელიც მოიცავს 110 კვ. სიმძლავრის 16 ქვესადგურს და 35კვ-იან და 110კვ-იან 37 საპაერო ელექტროგადამცემის ხაზს.

გზშ ანგარიშში განხილული (არქმედების, სისტემის ტექნიკური მომსახურების გაუმჯობესების, სისტემის სრული რეაბილიტაციის, სისტემის ოპერირების სქემის შეცვლა და უფრო ეფექტური სისტემის ჩამოყალიბება) ალტერნატივებიდან, ანალიზის საფუძველზე ტექნიკური და ფინანსური თვალსაზრისით მიზანშეწონილია განხორციელდეს სისტემის ტექნიკური მომსახურების გაუმჯობესება, რომელიც გულისხმობს ობიექტების ექსპლუატაციასთან ერთად მათ ეტაპობრივ რეაბილიტაციას. (ტრანსფორმატორების რემონტი, სატრანსფორმატორო ზეთების გამოცვლა, ტერიტორიების კეთილმოწყობა და სხვ.).

გზშ ანგარიშის თანახმად რეგიონში არსებული 110კვ-ის სიმძლავრის 16 ქვესადგურიდან ექსპლუატაციაშია – 14 (მუხრანის ველი 110/35/10/6, მუხრანი 110/10, დუშეთი 110/35/10/, ქსანი 110/10, ჟინვალი 110/10, ფასანაური 110/10, გუდაური 110/10, ყაზბეგი 110/10, მჭადიჯვარი 110/10, თიანეთი 110/10, მალაროსკარი 110/10, ქსანი წვეა 110/10, საგურამო 110/6 და ნატახტარი 110/6) ქვესადგური. გაუქმებულია ბარისახოსა (110/10) და მღეთის (110) ქვესადგურები. ძალოვანი ტრანსფორმატორების რაოდენობა ქვესადგურებზე მერყეობს 1-დან 4-მდე, რომელთა სიმძლავრეები 6300 კვა-დან 40000 კვა-მდეა. ქვესადგურები დაკომპლექტებულია ზეთიანი ამომრთველებით.

რეგიონში არსებული 37 ე.გ.ხ.-ის საერთო სიგრძეა 484,85 კმ., აქედან 15 ერთეული, საერთო სიგრძით 229,75კმ შეადგენს 110კვ ძაბვის ხაზებს; 22 ერთეული, საერთო სიგრძით 254,8კმ – 35 კვ. ძაბვის ხაზებს.

რეგიონის 37(საერთო რაოდენობა) ე.გ.ხ.-დან უმოქმედოა მხოლოდ 110 კვ-იანი ე.გ.ხ. „წეროვანი“ (12,8 კმ.) და 35კვ-იანი – „მცხეთა“ და „ბაგა-2“-ის ნაწილი. ე.გ.ხ. „ბარისახო“ მოქმედებს 10 კვ. ძაბვაზე.

110 კვ-იანი ხაზების დასამაგრებლად ძირითადად გამოყენებულია მეტალის კონსტრუქციის 818 საყრდენი. 35 კვ-იანი ხაზები დამაგრებულია 1211 საყრდენზე

ხაზების უმრავლესობა გადის დასახლებული პუნქტების გარეთ, ნაწილი განთავსებულია ტყიან ზონაში და აკავშირებს მაღალმთიან რაიონებს ძირითად გამანაწილებელ ინფრასტრუქტურასთან.

ხაზების უმეტესობა ექსპლუატაციაში შევიდა გასული საუკუნის 40-80-იან წლებში.

აღნიშნული ხაზებით ჰიდროელექტროსადგურებში გამოუმუშავებული ელექტროენერგია ენერგოსისტემიდან მიეწოდება რეგიონს.

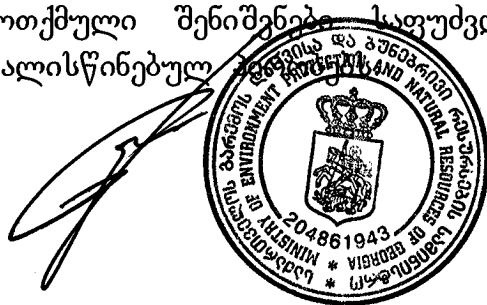
ეკოლოგიური აუდიტის ფარგლებში ძირითადად შესწავლილია რეგიონის 110 და 35 კვ-იანი ქვესადგურების ტერიტორია. დადგენილია რეგიონის ყველა ქვესადგურზე არსებული ტექნიკური, ტექნოლოგიური და ეკოლოგიური მდგომარეობა და გარემოს დაბინძურების ძირითადი წყაროები: ქვესადგურებზე არსებული ძალოვანი ტრანსფორმატორები და ზეთიანი ამომრთველები, აზბესტშემცველი მასალები, გაუვარგისებული მჟავა აკუმულატორები და ნარჩენები ჯართის სახით. აღნიშნული წყაროებიდან მოსალოდნელია სატრანსფორმატორო ზეთებით ნიადაგის, მიწისქვეშა და ზედაპირული წყლების დაბინძურება.

გზმ ანგარიში არ შეიცავს ინფორმაციას ელექტროგადამცემი ხაზების საყრდენების ტექნიკური მდგომარეობის შესახებ. ეკოლოგიური აუდიტი არ ჩატარებულა ელექტროგადამცემი ხაზების საყრდენებთან, სადაც არსებობს ეროზიული მოვლენების განვითარების რისკი და საძირკვლების გამორეცხვის გარკვეული ალბათობა. ამასთან გასათვალისწინებელია, რომ ანგარიშის თანახმად ელ.გადამცემი ხაზების $\approx 50\%$ გადის მაღალმთიან რაიონებში, უმეტესობა განლაგებულია მდინარის კალაპოტებისა და არსებული გზების გასწვრივ და ტყიან ზონაში. გზმ ანგარიშში მოყვანილი გარემოს არსებული მდგომარეობის თანახმად რეგიონი გამოირჩევა სტიქიური გეოლოგიური პროცესების განვითარების მაღალი საშიშროების რისკით და მიეკუთვნება საქართველის მთიანი მხარეების იმ რიცხვს, სადაც ეკოლოგიური დაძაბულობა განსაკუთრებით საშიშ ზღვრამდეა მისული.

წარმოდგენილ გზმ ანგარიშში განხილულია მცხეთა-მთიანეთის რეგიონში არსებული მაღალი დაბვის ქვესადგურებისა და ელექტროგადამცემი ხაზების არსებული მდგომარეობა და დადგენილია გარემოზე მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება მათი ექსპლუატაციის დროს. შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებებით გათვალისწინებულია:

- ქვესადგურებიდან დაბინძურებული ღორღის მოხსნა ეტაპობრივად, გატანა, დროებითი დასაწყობება სპეციალური დასაწყობების უბანზე, ახალი ღორღის შეტანა და ტერიტორიის მოშანდაკება და მოხსნილი ღორღის დამუშავება და გაუვნებელყოფა სარემედიაციო მოედნებზე;
- აზბესტშემცველი მასალების ეტაპობრივი დემონტაჟი და უტილიზაცია;
- ქვესადგურებზე არსებული ჯართის გამოტანა და ჩაბარება ჯართის მიმღებ პუნქტებში;
- ტყვიაშემცველი აკუმულატორების მომზადება ტრანსპორტირებისთვის, რაც გულისხმობს აკუმულატორების სითხისგან დაცლას, სითხის შეგროვებას
- ქვესადგურებიდან მყარი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გატანა;
- ტერიტორიის ლანდშაფტური რემედიაცია;

ეკოლოგიური ექსპერტიზის მიმდინარეობის პროცესში დამოუკიდებელი ექსპერტების მიერ გამოთქმული შენიშვნები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის III თავით გათვალისწინებულ ზომებს.

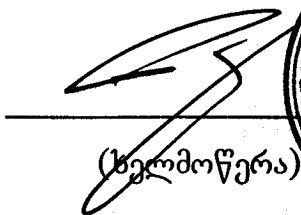
III. პირობები

1. სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს ხელმძღვანელობამ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემიდან 6 თვეში უზრუნველყოს ქვესადგურების ტექნოლოგიური მოწყობილობების (ზეთიანი ამომრთველები, საკუთარი მოხმარების ზეთიანი ტრანსფორმატორები, მართვისა და კონტროლის მოწყობილობები) თანამედროვე ტექნოლოგიებით (ელგაზური და ვაკუუმური ამომრთველები, ციფრული აპარატურა, დახურული აკუმულატორები) ეტაპობრივი შეცვლის, მ.შ. ხანძარსაწინააღმდეგო საშუალებებით აღჭურვისა და თითოეულ ქვესადგურზე განსახორციელებელი სამუშაოების დეტალური გეგმის მომზადება, შესასრულებელი სამუშაოების ვადების მითითებით და საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა;
სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს ხელმძღვანელობა ვალდებულია გეგმაში მითითებულ ვადებში უზრუნველყოს გზშ ანგარიშით გათვალისწინებული შემარბილებელი ღონისძიებების განხორციელება;
2. ტექნოლოგიური გადაიარაღების პარალელურად განახორციელოს ქვესადგურებში არსებული ზეთსაცავების ლიკვიდაცია და უზრუნველყოს მათი განთავსების ადგილის პირვანდელ მდგომარეობამდე აღდგენა ;
3. ზეთიანი ტრანსფორმატორებიდან და ამომრთველებიდან ექსპლუატაციის ან ავარიის შედეგად დაღვრილი საიზოლაციო ზეთის ლოკალიზაციის მიზნით ქვესადგურის ტერიტორიაზე მოეწყოს ზეთმიმღები და ზეთშემკრები;
4. სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს ხელმძღვანელობამ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემიდან 6 თვეში უზრუნველყოს ქვესადგურებში არსებული სანიაღვრე წყლებისა და საავარიო ზეთდამჭერი სადრენაჟე სისტემების რეკონსტრუქცია-რეაბილიტაცია და/ან ახალი სისტემების მოწყობა;
5. სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს ხელმძღვანელობამ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემიდან 6 თვეში უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის ოპტიმალური სტრატეგიის, პროგრამისა და გეგმის დამუშავება, რომელიც გაითვალისწინებს წესებს იმ ნარჩენების მართვის, ან/და განთავსების შესახებ, რომლებიც არსებობს ქვესადგურების ტერიტორიაზე ან წარმოიქმნება შემდგომი ექსპლუატაციის პერიოდში;
6. გზშ ანგარიშშით გათვალისწინებული ნარჩენების დროებითი აკუმულაციის საწყობი მოეწყოს რეგიონის ერთ-ერთი ქვესადგურის ტერიტორიაზე გარემოსდაცვითი უსაფრთხოების ნორმების გათვალისწინებით. დროებითი აკუმულაციის უბნის მოქმედების ვადა განისაზღვროს წინამდებარე პირობების 1 პუნქტის მიხედვით;
7. სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს ხელმძღვანელობამ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემიდან 6 თვეში უზრუნველყოს ავარიული სიტუაციების გეგმის დამუშავება და საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა.
8. სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს ხელმძღვანელობამ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემიდან 6 თვეში უზრუნველყოს მონიტორინგის (თვითმონიტორინგის) კონკრეტული გეგმის დამუშავება და საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა. მონიტორინგის გეგმაში გათვალისწინებული იქნეს ელ. გადამცემი ხაზების საყრდენების მუდმივი მონიტორინგი. შემჩნეული ეროზიული პროცესებისა და არადამაკმაყოფილებელი ტექნიკური მდგომარეობის (კოროზია, ქვედა სარტყელების და სამაგრი დეტალების ძარცვა და სხვ.) აღმოჩენის შემთხვევაში უზრუნველყოფილი იქნეს ადეკვატური ღონისძიებების გატარება.
9. ელ.გადამცემი ხაზების უსაფრთხო ექსპლუატაციისთვის აუცილებელი სანიტარული ჭრების საკითხი წინასწარ შეთანხმდეს საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სატყეო დეპარტამენტთან;

IV. დასკვნა

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი „მცხეთა-მთიანეთის ფილიალის ელექტრომომარაგების ქსელის“ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავით გათვალისწინებული პირობების შესრულების შემთხვევაში.

ლიცენზიებისა და ნებართვების
სამსახურის უფროსი
ნიკოლოზ ჭახნაკია
(სახელი, გვარი)
ბ.ა.

(ხელმოწერა)

